

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, prva etaža. Telefon št. 24. — SMS poštnoštevilka: 24781.

Na naročila brez dodatne plačila. — Reklamni se ne vrnejo.

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 18. uri z dnevnom vsebinsko dnevno številko. Mesečno po pošti D 10.—, za inostranstvo D 13.—, dostavljena na dom D 11.—, an inkasne D 10.— in ostali po dogovoru.

Naroča se pri uredništvu „TABORA“ MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

Leto VIII.

Maribor, četrtek 21. aprila 1927.

Številka: 89.

Davidovič rešil stranko pred razkolom

Popolno zatišje pred prazniki.

Beograd, 20. aprila.

Z ozirom na predstoječe, pravoslavne velikonočne praznike je nastopilo v političnem življenju popolno zatišje. Večina poslancev je odpotovala domov. Novi ministri so zaposleni s prevzemanjem resorov. Zunanji minister Marinović je dapes odpotoval v Topolo, da poroča kralju o zunanje-političnem položaju in o poteku včerajšnje seje demokratske stranke, ki je potekla zelo burno. Samo Davidoviču je zahvaliti, da v stranki ni prišlo do popolnega razkola.

HSS bo spremenila svoj program

Zagreb, 20. aprila.

Za soboto, 21. maja t. l. je sklical Stj. Radić sejo glavnega odbora HSS, ki se bo vršila v Zagrebu. Seji bodo prisostvovali samo poslanci in člani glavnega odbora, predsedniki oblastnih odborov in oblastni poslanci. Glavna točka dnevnega reda bo sklepanje o novem strankinem statutu in reorganizacija stranke. Sklepa se bo tudi o spremembi strankinega programa, 29. aprila se bo vršila seja kluba poslancev HSS v Zagrebu.

Ministrski predsednik Vukičević se je mudil ves dopoldan v kabinetu notranjega ministarstva.

Beograjski tisk se vedno živahno kritizira zadnjo vladno krizo in sestavo nove vlade. Karakteristično je mišljenje obeh glavnih listov vladnih strank. — Glavno glasilo demokratske stranke »Pravda« napada »Samoupravo« v članku, ki je vzbudil v vseh vladnih krogih veliko razburjenje.

Zasedanje zagrebske oblastne skupščine

Ostra kritika opozicije.

Zagreb, 20. aprila.

Zagrebska oblastna skupščina je nadaljevala danes proračunsko razpravo. Za sam, demokrate je govoril dr. Tomasić, ki je dognal, da se večina proračunskih postavk ne krije zakonito. Zagreb izločen iz zagrebske oblasti. Povdaril je, da opozicija ne zaupa večini, ker je Stj. Radić kot predsednik HSS tudi predsednik oblastnega odbora in kot tak razpolaga s premoženjem skupščine. Opozicija se upravičeno boji, da Radić ne bo pravično postopal z denariem.

Velesile proti Mussoliniju

Preokret v angleški politiki. — Resna svarila angleškega in francoskega tiska.

London, 20. aprila.

Včerajšnji »Times« prinaša očitno od vlade inspiriran članek, ki ostro napada Mussolinijevo politiko na Balkanu. Povod temu članku je dal zlasti zadnji komunik »Agence Stefani«, ki pravi z neverjetno brezobzirnostjo, da Jugoslavijo tiranski pakt prav nič ne briga in obenem zanika, da bi bilo Italiji kaj na tem, rešiti zadnji spor z Jugoslavijo potom direktnih pogajanj. »Times« piše, da je Chamberlain pripravil jugoslovanski vladi, naj ratificira nekatere gospodarske konvencije z Italijo (Torej metnunske konvencije! Op. ur.). Italija pa bo morala dati poveljno zaščito za tiranski pakt, ki bi ga morala tudi natančno formulirati, tako da bi bila Jugoslavija prepričana, da Italija nima pri tiranskem paktu zahrbtnih namenov proti Jugoslaviji. Ako pa bi Italija še nadalje zavlačevala direktna pogajanja z Jugoslavijo in jim stavila zapreke in ako bi Italija sporazum odklonila, bo Anglija skupno s Francijo uporabila druga sredstva, ki bodo Mussolinija prepriča-

Zasedanje marib. oblastne skupščine

Maribor, 20. aprila.

Za danes ob 9. uri je bila sklicana seja oblastne skupščine. Glavna točka dnevnega reda je proračun za l. 1927-28. Po dogovoru oblastnega odbora z mestno upravo Maribora se je za to zasedanje oblastne skupščine adaptirala velika dvorana kaznine. V študijski knjižnici je improvizirana predsedstvena pisarna, kjer ima posvetovanja tudi finančni odsek, dočim za klube in ostale odseke začasno še ni prostorov.

Ze včeraj je imel finančni odsek celodnevno sejo. Razpravljali je o proračunu, odnosno o spremembah, ki so se v proračunu izvršile na podlagi dogovorov, sklenjenih med oblastnim odborom in centralno vlado. V smislu teh dogovorov bi oblastna samouprava prevzela vsa bremena resorov za zgradbe, kmetijstvo in socialno politiko, država bi pa prepustila oblasti vse tozadevne dohodke. S tega vidika je tudi sestavljen proračun, ki je dejansko samo kopija predlogov, katere so za gori navedene resore stavili za državni proračun referenti g. velikega župana, odnosno gradbeno direkcija in zdravstveni odsek.

Otvoritev seje.

Ker je tudi še danes pred plenarno sejo skupščine bila ponovna seja finančnega odseka, je predsednik dr. Leskovar otvoril sejo oblastne skupščine šele ob 10. uri. Poročal je med drugim, da je dr. Ravnik odložil mandat in da je na njegovo mesto stopil dr. Mühl-eisen, ki je zaobljubil v smislu poslovnika in ki je bil nato tudi takoj po predlogu dr. Leskovarja mesto dr. Ravnika izvoljen v odsek za oblastne uredbe.

Za četrttega skupščinskega tajnika v smislu določb novega poslovnika je bil izvoljen posl. Stabej.

Poročila predsedstva.

Predsednik dr. Leskovar poroča o korakih, ki jih je storil oblastni odbor v smislu sklepov prejšnjih sej skupščine. Zahtevi po prepustitvi bivše deželne imovine v last oblasti je ugodeno ter vsebuje novi finančni zakon tozadevni amandman. Isto velja za sklepe oblastne skupščine, da sme bivše deželne zakone

la, da se lahko spor z Jugoslavijo reši edinole na ta način.

Pariz, 20. aprila.

»Ere Nouvelle« ugotavlja, da postopa Jugoslavija vključno italijanski kampanji brez dvoma korektno, kar priznava celo Anglija, ki je zelo razočarana nad Mussolinijem. List povdarja, da bo Jugoslavija, ako bo Mussolini nadaljeval z doseženo politiko, prisiljena obrniti se na Društvo narodov. K temu jo sili njena čast, njena varnost in mir na Balkanu. Upati je, da bo francoska vlada polagala važnost na ohranitev prestiža in avtoritete DN in da ne bo odnehala od zahtev, da Mussolini spremeni svojo politiko. Ako se bo DN vzdružalo v pogledu italijansko-jugoslovanskega spora vsake intervencije, kakor za časa krfske afere, potem bo njegov obstoj o bodočnosti ogrožen in avtoriteta docela omajana.

Vojvoda Albrecht — madžarski kralj?

Italija soglašja. — Pred pogajanj z Jugoslavijo.

Budimpešta, 20. aprila.

»Vossische Zeitung« prinaša v velikonočni številki uvodnik svojega budimpeštanskega poročevalca o neposredni rešitvi vprašanja madžarske krone. Po poročilu omenjenega lista sta Bethlen in Mussolini v Rimu razpravljala tudi o vprašanju bodočega madžarskega kralja in Mussolini je baje izjavil, da je pripravljen podpirati akcijo za kronanje vojvode Albrehta. Tudi Anglija odobrava to akcijo, tako da je pričakovati skorajšnje volitve kralja na Madžarskem.

štajerske spreminjati po potrebi z lastnimi uredbami. Ni še odgovora glede imunitete oblastnih poslancev in glede proste odnosno znižane vožnje po železnicah.

Glede sklepa, da oblastni odbor najme posojilo 200.000 Din za zatiranje metuljavosti, poroča posl. Kranjc, da je oblastni odbor na podlagi dobljenih podatkov doslej naročil 10.000 komadov Distola za 90.000 Din in ga razdelil v najbolj ogrožene dele oblasti, posestnikom do 5 oralov zemlje brezplačno, onim, ki imajo 5—10 oralov, za polovično ceno, onim, ki imajo nad 10 oralov, za polno ceno. Glasom uradne statistike je obolelo za metuljavostjo v celi oblasti 10.098 glav goved, poginilo je od teh 1007, v silii je bilo zaklanih 2775, ozdravilo je 4160 glav.

Posl. dr. Odić (radičevce) vpraša, zakaj se doslej v Medjimurje ni dalo niti komada Distola, vklub temu, da je tudi tam bolezen zelo razširjena. Obl. odb. Kranjc izjavlja, da vklub pozitivom ni oblastni odbor dobil iz Medjimurja nobenih podatkov, predsednik dr. Leskovar pa izjavlja, da bo dal stvar preiskati.

Tajnik posl. Hrastelj poda kratko poročilo o predlogih in prošnjah, poslani oblastnemu odboru in skupščini. Vsem nužnim predlogom se prizna nužnost ter se izročijo odsekom.

Dalje prečita tajnik Hrastelj seznam poslancev, ki so bili od klubov naknadno prijavljeni za odseke. Predsednik pozove odseke, da se takoj po seji konstituirajo.

Prehod k proračunski razpravi.

Predsednik javlja, da prehaja skupščina s tem na glavno točko dnevnega reda: v proračunsko razpravo. Razklada vidike, s katerih je šel finančni odbor pri sestavi proračuna.

V smislu sklepa klubskih načelnikov odgodi predsednik plenarno sejo na popoldne ob pol 4. uri, med tem pa zaseda finančni odbor, ki ima nalogo, da vza-me v pošte vse vložene predloge, v kolikor se tičejo proračuna.

Cerkveni koncert Sattnerjevega zbora iz Ljubljane

(bazilika Matere Milosti v nedeljo ob 18. uri).

BEETHOVEN: C-dur MAŠA.

Grof Bethlen se je v soboto vrnil iz Rima in zopet prevzel svoje posle. S svojim zastopnikom Josipom Vashom je imel daljši razgovor. Politika sta se razgovarjala o tranzitnem prometu preko Jugoslavije. Sklenila sta, poslati v Beograd strokovno komisijo in obenem je bilo naročeno madžarskemu poslaniku v Beogradu, vzpostaviti pogajanja z beograjsko vlado.

Po Budimpešti so se razširile vesti, da bo grof Bethlen začetkom maja odpotoval v Beograd. Službeni krogi te vesti ne zanikajo, vendar pa tozadevno še ni končno veljavnega sklepa. Madžarski poslanik v Beogradu, baron Forster je že navezal stike glede pogajanj.

Dnevna kronika

— Podravska podružnica slov. ojan. društva v Rušah opozarja svoje člane, da dobiijo pri predsedniku uverjenja za trikratno polovično vožnjo v poljubne kraje. Pošljite legitimacije s članarino v potrdilo. — Predsednik.

— Izgledi na letino v Slov. goricah. Pomladni hlad, ki je nastopil zadnje dni zadržuje prenapeti razvoj rastlinskega oživljanja in to je dobro. Prerani brst in cvet kaj rad podleže zgodnji slani. Kar že v Jožefovem cveti, navadno slana pomori; oziroma »pozni cvet, sad

prijetje. April pa nas preveč kropi po svoji stari navadi. Pa je še vmes toliko jasnih dni, da se opravljajo setve in sadije. Vse je lepo prezimilo, ozimina in trta. Lani je bilo precej sadja, a ne preobilo, zna biti tudi letos srednja sadna, sicer pa dobra letina. — »Di bi le bila, potem hvala Bogu, hudiču pa figo s plevelom.«

— Italija pomenja nevarnost za Društvo narodov. V »Echo de Paris« piše znani publicist Pertinax pri obravnavanju italo-jugoslovanskega spora, da namerava jugoslovanska vlada spor predložiti Društvu narodov. V tem slučaju bi nastali v Ženevi hrupni dnevi, kajti ako bi prišlo do revizije tiranskega pakta, bi se morale pregledati tudi marsikater druge pogodbe, ki so bile sklenjene proti interesom D. N.

Mariborske vesti

Maribor, 20. aprila.

Sattnerjev zbor

Cerkveni koncert priredi v medeljo 24. aprila t. l. zbor franč. župnije iz Ljubljane, ki je nazvan kot Sattnerjev zbor. Ta zbor ima tudi svojo zgodovino. Preteklo jesen je minulo 25 let odkar je bil ustanovljen. Prvotno se je zbor rekrutiral iz dečkov, ko pa je prevzel vodstvo cerkvenega petja g. P. H. Sattner, tedaj je omogočil vstop na kor tudi pevkam, kljub samostanski klavzuri in sicer tako, da je dal postaviti pri desnem vhodu v cerkev železne stopnice, ki vodijo na kor.

Sattnerjev zbor šteje danes okrog 35 pevcev in pevk ter ima stalnega spremljevalca na trimanualnih orgljah konservatorijskega profesorja Josipa Vedrala. Sattnerjev zbor ne pozna štatistov, zato zaleže teh 35 glasov za 100 navadnih. Sattner zahteva od vsakega člana svojega zbora trojno: brezpogojno disciplino in točnost, precejšno muzikalno predizobrazbo in primavista petje ter lep, dober glas solopceva. Sattner kot dirigent ne pozna niti sence nerazumnosti pač pa vse mirno prevdari iz svojega bogatega strokovnega znanja in finega umetniškega čuta. In še nekaj pozna Sattner kot dirigent: dušo, svojo bogato dušo, iz te črpa on in iz nje poje ves njegov zbor.

Po pravici sem slišal besede: Sattnerjev zbor »drži skupaj« kot jeklo in nima razpoke. To kompaktnost je značilna in zna vlti mojstrsko sam Sattner. Z vsakomur je prijazen pa z nikomur preveč. Vedno v distanci, pa vedno s pevcil v živem kontaktu. Nikdar prenapljen, pa vsikdar odločen. V svojem zboru se počuti kot oče med otroci, zbor pa kot družina, ki ima med sabo iskreno ljubljene in od vseh spoštovanega očeta-voditelja.

in Koncert Wolfi Schneiderhan-Wilib Klasi, ki bi se imel vršiti 2. aprila je preložen in bo prirejen začetkom maja, ker bo v dvorani Kazino zasedala oblastna skupščina. Točen čas in kraj prireditve bomo kmalu objavili.

in Danubius kvartet. V soboto dne 23. t. m. bo nastopil ob 20. uri v veliki dvorani Uniona znani Danubius kvartet za katerega vlada v mestu veliko zanimanje. Vstopnice in besedilo pesmi se dobe v trgovini g. Höferja. Ker je že veliko število vstopnic razprodanih opozarjamo občinstvo, da do četrčka prevzame rezervirane vstopnice, sicer se bodo razprodale.

in Jugoslovanska Matica ima v sredo 20. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma svoj redni letni občni zbor.

in Specialist za ženske bolezni in porodništvo Med. Univ. Dr. Fran Toplak se je vrnil iz inozemstva in zonet redno ordinira. Maribor, Glavni trg št. 18. od 10.—12. in od 14.—16. ure.

in Naročnikom almanaha »Jadranska straža«, poverjeništvu v Mariboru Vrazova ulica št. 6. poroča, da se almanah razpošilja te dni. Kdor ga ne bo sprejel naj sporoči poverjeništvu.

m Glavno in šolsko cepljenje za ob-
čino Lajtersberg in Krčevino pri Mari-
boru se vrši v petek dne 22. aprila ob
11. uri v prostorih Krčevinske šole. V
petek dne 29. t. m. se vrši v istih pro-
storih in ob istem času revizija cepljen-
cev. K cepljenju je prinesli 1. otroke,
rojene v letu 1926, 2. otroke, ki iz ka-
koršnegakoli vzroka še vobče niso bili
cepiljeni, a so starejši od 6 mesecev.

m Udrženje rezervnih oficira i rat-
nika, pododbor v Mariboru. Danes dne
20. aprila vršilo se bode predavanje za
vse gg. aktivne in rezervne oficire in to
v dvorani »Kazina« ob 20. uri. Predaval
bode poročnik g. Stjepan Naiberger. —
Udeležba za vse gg. rez. oficire, bivajo-
če v Mariboru, obvezna. Predsednik.

m Društvo hišnih posestnikov za Ma-
ribor in okolico vabi svoje člane k ob-
čnemu zboru, ki se vrši v nedeljo, dne
24. aprila 1927 ob 9. uri popoldne v
Götzovi mali dvorani s sledečim dnev-
nim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje-
ga občnega zbora. 2. Poročilo o delova-
nju v pretečenem letu 1926. 3. Odobrenje
računskega poročila za leto 1926. 4.
Volitev odbornikov. 5. Volitev treh pre-
gledalcev računov. 6. Določitev članar-
ine za leto 1927. 7. Slučajni predlozi član-
ov. Ako občni zbor ne bi bil sklepčen
ob 9. uri, vrši se isti eno uro kasneje pri
vsakem številu navzočih članov. — O
važnih stanovanjskih zadevah bo govo-
ril predsednik zveze hišnih posestnikov
g. Frelj iz Ljubljane. Vstop je dovoljen
le članom.

m DJA v Mariboru javlja, da se bo
vršil dne 20. t. m. ob 20. uri zvečer v
društvenih prostorih Narodnega doma
17 redni letni občni zbor z običajnim
dnevnim redom. Udeležba članov obve-
zna. Odbor.

m Izgubljeno ali ukradeno? Dne 28.
marca t. l. onedne in popoldne sem pla-
čeval v Mariboru od 10.000 pri car.
blagajni in šel z denarjem v torbici sa-
mo od car. agenture drž. žel. do car.
blagajne in nazaj a zmanjkalo mi je
2000 Din. Kdor mi je to vsoto vzel, oz.
kdor jo je našel ali dobil prevaž. naj se
me usmili ter mi vrne vsaj polovico
polovico naj obdaži. Kdor je kaj ozevil
in mi tudi indirektno pripomore, da do-
bim svoj denar ali deloma, dobi istotako
polovico dobitne svote. — J. C.

m V sredo 20. in petek 22. dva velika
kabaretna večera v Veliki kavarni. 634

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 20. aprila ob 20. uri »Madame
Butterfly« ab. A. Kuponi.

Četrtek, 21. aprila ob 20. uri »Logarjeva
Krista« ab. C.

Petek, 22. aprila ob 15. uri »Za narodov
blagor«. Dilaška predstava. Pri naj-
nižjih cenah.

Sobota, 23. aprila ob 20. uri »Lepa He-
lena« ab. C. Kuponi. Zadnjikrat. Go-
stovanje ge Poličeve.

Gostovanje ge Poličeve v Mariboru.
V soboto, 23. aprila gostuje ljubljanska
operna pevka gospa Štefka Poličeva
zadnjikrat v opereti »Lepa Helena«. —
Opozarjamo na to gostovanje priljub-
ljene umetnice s pripombo, da bo to za-
dnja predstava te vesele Offenbachove
operete.

Sport

Hazena „Maribor“ v Zagrebu

V soboto dne 23. t. m. in nedeljo dne
24. t. m. bo v Zagrebu gostovala prva
družina ISSK Maribora. Oba dni bo na-
stopala proti tamkajšnjemu prvaku
Concordiji, ki je dala za medmesno tekmo
Ljubljana-Zagreb večino reprezentan-
tantk. Z ozirom na renome, ki ga uživa
družina »Maribor« izven meja Sloveni-
je, vlada v Zagrebu za prireditelj velik
interes in tudi tukajšnji sportni krogi s
simpatijami pozdravljajo podjetnost
domačih sportašic — in posvečajo go-
stovanju obilo pozornosti.

Motociklisti!

Dne 24. aprila t. l. se vrši prvi leto-
sni lov na lisico, ki ga priredi tukajšnji
Auto-klub s sodelovanjem motokluba
Maribor. Motoklub vabi vse motocikli-
ste, da se love na lisico v čim najve-
čjem številu udeležbe. Do 22. aprila (pe-
tek) se naj prijavi vsi tisti, ki se mislijo
udeležiti love na lisico pri g. F. Hartin-
gerju (Aleksandrova cesta), kjer vpla-

čajjo prijavnino, ki se bo porabila za
nakup lepega darila, za zmagovalca. —
Opozarjamo, da imajo motorni vozači
pri lovu na lisico to prednost, da se la-
žje v težkem terenu gibljejo kot avto-
mobilni in s tem tudi lažje ujamejo lisico.
Upamo, da se bo prireditvi, ki ima v
inozemstvu velik uspeh, odzvalo lepo
število motornih vozačev. Prozočije
so vsem interesentom zastoj na ogled
pri g. Hartingerju. Torej motociklisti v
Mariboru in okolici nokažimo da imamo
smisel za motorni šport.

: Težkoatletska atrakcija v Ljudskem
vrtu. Težkoatletska sekcija TSK Mer-
kurja priredi skupno z SD Rapidom v
nedeljo pred prvenstveno tekmo težko-
atletičen nastop svetovno znanih atletov,
ki so nastopali že po vsej naši dr-
žavi, pa tudi v inozemstvu. Domača in
tuja kritika se o atletih izraža zelo la-
skavo. S posebnimi atrakcijami nastopi
znani atlet Gromov, ki je pred leti že
nastopal v Mariboru in ga je publika ze-
lo hvalila. Zato opozarjamo občinstvo
že danes na to posebnost za Maribor.
Podrobnosti bomo poročali v prihodnjih
številkih.

: Sodniška sekcija — službeno. Ne-
deljske tekme sodijo: ISSK Maribor-SK
Svoboda g. Nemeč, SD Rapid-TSK
Merkur g. Radoljč, rezervi SD Rapid
TSK Merkur g. Turino.

: TSK Merkur — nogometna sekcija.
Sestanek nogometašev v petek dne 22.
t. m. pri Halbwidlu.

: ISSK Maribor — upravni odbor ima
v sredo zvečer ob 20. uri pri »Zamorcu«
sejo. Udeležba obvezna. — Tajnik.

Kultura in umetnost

Pravljice o Gralu

Naši stiki z nemško kulturo so bili
do osvobojenja tako tesni, da smo črpali
na vseh poljih skoro izključno iz nem-
ških virov. Literarne proizvode roman-
skih in nordijskih narodov smo poznali
skoro le po nemških prevodih, da celo
veliki Rusi in Poljaki so prišli k nam
najprej potem nemške knjige.

Ni tedaj čudno, če smatramo vso bo-
gato zakladnico srednjeveških viteških
romanov, legend in pravljic kot izključ-
no nemško narodno blago. Wolfram von
Eschenbach, Gottfried von Strassburg,
Hermann von der Aue itd., itd., so
nam znani z njihovimi epi vred iz nem-
ške literature. Ni nam pa znano, da so ti
srednjeveški pevci zajemali skoro iz-
ključno iz francoskih virov.

Tako je tudi bilo s pravljicami o
Gralu, čudezni posodi z Jezusovo krvjo
in obsežnim romanom o legendarnem
kralju Artu in njegovem omizju slav-
nih vitezov.

Te pripovedke so nastale nekako v
času prvih križarskih vojsk. Izmišljali,
prenašali, varirali so jih križarji, tru-
badurji, romarji, potujoči trgovci.

V 12. stoletju jih je spravil v stih
Chrétien de Troyes in prav ta staro-
francoski vir je služil vsem poznejšim
pevcem in pisateljem.

V 15. stoletju je presadil te pravljice
Thomas Malory na Angleško. Presadil
pravi, kajti prilagodil jih je v stilu,
osebah in miliceju tako srečno svoji do-
movini da jih je v resnici poangležil.

Prav zato so se ohranile tam žive in
sveže do današnjega dne, in ni ga kul-
turnega Angleža, ki ne bi poznal pripo-
vedk o kralju Artu, ki se je tam izpre-
menil v Arthurja, o gospodu Gauvainu
in zelenem vitezu, o Percevalu itd., itd.,
izza svojih otročjih let. Iz Thomasove
knjige pa so črpali tudi slavni angleški
pisatelji Tennyson (Kraljevske idile),
Mathew Arnold, Swinburne itd.

Leta 1909. je zbral Oskar Sommer
po naročilu Carnegie-Instituta v Wa-
shingtonu ves ogromen material v tako
zvano Vulgato, 7 močnih zvezkov z nič
manj kot 2800 stranmi, torej dokaza
dovolj, da so te pravljicne snovi, napol
poganske, napol krščanske vsebine in
pomena, vedno še žive privlačne in za-
nimive.

Oplodile so tudi skoro vse druge li-
terature, špansko, italijansko predvsem
pa nemško. Mi smo poznali doslej le
nemškega močno izpremenjenega Par-
zivala, ki ga je spenil Wolfram von
Eschenbach, bavarski pevec-vitez. V
novo nemščino ga je prevel sredi 19.
stoletja Simrock. Ta prevod je inspi-
ral Riharda Wagnerja, da je komponi-
ral svojo slavno muzikalno dramo
Parsifal, za katero si je tekst zopet po
svoje prikrejil.

Nas zanima Wolframov Parzival za-
to, ker potuje na gralski grad menda po

slovenski zemlji. Poglavje IX., vrste
1904 do 1911 navajajo kraje Rohas
(Rohitsch, Logatec), Zillje, Friul in Aglei
(Furlanija, Oglej) ter Sibilje verz 1988
pa se glasi doslovno »so istz lant ge-
nennet Stire« (ki se imenuje dežela Šta-
jerska). Simrock pa prevaja Parzivalove
verz 1905—1908 v novo nemščino ta-
kole:

Als am Rohas ich im Steirerland,

Abenteuer suchte und fand,

Da kamen tapfre, wind'sche Männer

Entgegen mir als Lanzenrenner.

Ne vemo, kako je prišel Wolfram
do tega, da je presadil epizodo staro-
francoske pravljice v naše kraje. Morda
jih je poznal kot potujoči vitez-pevec iz
Bavarske, ki je imela takrat zadosti
stikov z našimi kraji. Morda so se te
pripovedke zares kdaj pripovedovale v
naši domovini, kamor so jih lahko za-
nesli križarji ali trgovci, saj je baže vo-
dila v srednjem veku pot po kopnem iz
Bordeauxa v Orient preko ptujskega
polja. Morda še celo živi fragment le-
gende ali bajke, ki bi spominjal teh dav-
nih pripovedk.

Mislimo, da je bilo treba povedati teh
par besed zato, ker bi se morda zdelo
temu ali onemu čudno, zakaj smo segli
v ono davnino po pravljice za našo
mladino.

Francoski sami so obrisali prah s sta-
rih folijantov in leta 1922. je izšla okus-
no prirejena, iz vseh virov črpaljoča, ne-
kako 1000 strani obsegajoča izdaja teh
vseh detajlnih mičnih pripovedk.

Iz prebogatega gradiva smo posku-
sili sestaviti 10 pravljic za našo mladi-
no. Pri tem nas je vodila v prvi vrsti
želja, podati knjigo, ki naj zabava, za-
nimaja, a tudi tudi gotovo literarno vred-
noto. Knjiga je namenjena mladini od
osmega leta dalje, a tudi mamicam bo
nudila gradivo, ki za bodo lahko na dolgo
in široko razpletale in slikale svojim
najmlajšim, kajti predvsem naj bi osta-
le te kar so, namreč pravljice.

Ali se nam je naša namera posrečila
bo pokazala bodočnost. Naša volja je
bila dobra.

V življenja in sveta:

V deželi večnega leda

Šestdeset stopinj pod ničlo.

Znani raziskovalec polarnih krajev
dr. Kai Donner, je ob povratku priob-
čeval svoje spomine, ki so vzbudili ve-
liko zanimanje.

28. januarja smo zapustili kočjo Šar-
mana in krenili ob levem bregu Tasa
proti jugu preko Tundrov. Karavana je
bila precej velika in je obstojala iz ve-
čjega števila jelenov. Ko smo se vozili
ves dan, je postalo proti večeru na mah
temno. Zgubili smo smer in popolnoma
zablodili. Nastala je noč in poiskati
smo si morali primerno taborišče. Kon-
čno smo našli nizki grič, pokrit z bori
in brezami. Ustavili smo se, razpregli
jeleno in zažgali ogenj. Mraz in veter
sta se večala. V obrambo proti mrazu in
ledenemu vetru smo imeli le lahen ogenj
in nizko steno iz vejevja in snega. Ko
smo pojedli nekoliko posušenih rib, smo
razgrnili jelenje kože in se vlegli drug
zraven drugega, da bi bilo topleje. Bilo
je — 60° Celzija in radi mrazu dolgo
nisem mogel zaspati. Zjutraj sem se

prebudil in hotel vstati. Toda že pri pr-
vem v skusu sem padel. Noge so mi
zamrzle. Niti ogenj niti gibanje in
masiranje ni pomagalo. Noge, ki so bile
do kolen bele in neobčutne, so ostale
mrzle in nisem mogel niti prestopiti. —
Jeleno so spremljevali ujeti in nada-
ljevali smo pot, da bi če le mogoče, na-
šli kak šotor, kjer bi se ogreli. Postalo
je nekoliko topleje. — 50 stopinj. Ujali
smo na belišče vreme. Ako ne najdemo
koče, sem izgubljen sem si mislil in po-
tovanja ne bom mogel nadaljevati. K
sreči smo kmalu našli na sledove
smučk in ne dolgo za tem na kočjo, kjer
sem takoj poskusil spraviti noge »k
življenju«. Tu se zlasti spomnim stare
Samojedinje, ki je neprestano drnila
moje noge s snegom. Tudi pozneje se je
zavzela zame in me neprestano nego-
vala na vsem potovanju. V zahvalo mi
je dovoljila, da sem jo nazival: mati.
Po večurnem trudu je začela kri v no-
gah zopet krožiti. Vendar pa so bile
noge še tako bele, da sem bil prisiljen
ostati 24 ur v kočji.

Drugega februarja smo zapustili koč-
jo in nadaljevali pot. Toploter je ve-
dno kazal — 50°. Jeleni so se komaj še
premikali. Zvečer smo našli precej velik
gozd, kjer je bilo za jelene dovolj ma-
lu, za nas pa drv. Desiravno smo na-
pravili velik ogenj, se vendar nismo
mogli ogreti. Po noči nismo spali, ker
smo morali paziti na roke in noge, da
nam ne zamrznejo. Zjutraj smo v vsej
naglici pojedli malo surovega mesa in
skuhali ujeti jelene. Do skrajnosti utru-
jeni, smo se trudili več ur, da smo ujeti
receptivne živili zlasti ker nismo
radi mraza mogli držati lasa v rokah.
Ves dan smo se peljali po Tundri, ki se
je raztezala proti severu kakor daleč
sega oko. Zvečer smo počivali ob ognju.
Ženske so s priljago ostale v taborišču,
moški pa smo se peljali naprej da do-
spemo do kočje. Postajalo je vedno bolj
mrzlo in nevarno. Obraz, roke in no-
ge so nam zamrzle. Končno smo našli
pot, narečeno od ljudi, ki so nam bili po-
slani napreči. Vedno bolj smo zamrzo-
vali. Končno so začeli padati ledeni one-
moli do skrajnosti. Komaj in komaj
smo jih spravili naprej. Pozno v noč
smo dosegli kočjo in napol osezavčen
sem padel skozi vrata. Še malo časa in
vsj bi bili izmraženj...

Kino

KINO „APOLO“

Od ponedeljka 18. do vključno četrtek
21. aprila silno napet film

GROFICA ORLOV.

Spisal Pierre Benoit. Rusko-francoski
velefilm ljubezni, junaštva, razkošja in
sijaja. — Kolosalni uspehi v vseh vele-
mestih.

„GRAJSKI KINO“

predvaja od torika 19., do petka 22. aprila
1927

»PRAŠKI ŠTUDENT«.

Velikanski filmski roman po znamenitem
delu Hanns Heinz Ewersa. Film ogrom-
ne kvalitete. Oba dela hkrati. Film sen-
zacijski, film ljubezni, pustolovščine itd.

Nataharica, pridna in v. stna
stopom se sprejme takoj. Do-
hodki lepi, potrebna kavcija.
Predstaviti se osebn. Naslov
v upravi lista. 637

NOVI „EHRBAR“-GLASOVIRJI
dospjejo v kratkem času pri Th. Bäuerle, klavirski salon,
Gospiska ulica 56. Novi pianini v veliki izbiri. Vglasevanje
in popravila istotam. 636

Bili
kakaršnikol
časi

brez!

Palma
- življenje

ni.